

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101 – 016 – 05/2014

P/14/027

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/14/027 – Wykonywanie zadań oświatowych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler Leszek Smykowski specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91909 z 29 października 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Urząd Miasta Świnoujście, ul. Wojska Polskiego 1/5, 72 – 600 Świnoujście¹.

Kierownik jednostki kontrolowanej Janusz Żmurkiewicz – Prezydent Miasta Świnoujście².

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³ wykonywanie przez Miasto gminnych zadań oświatowych w latach szkolnych 2011 – 2014 (30.09.)

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadnia zapewnienie odpowiednich warunków do realizacji zadań oświatowych przez szkoły i przedszkola, w tym:

- organizacja sieci szkół dostosowanej do potrzeb mieszkańców i możliwości finansowych Miasta,
- utrzymanie dobrego stanu technicznego budowli i budynków placówek oświatowych oraz ich wyposażenie zapewniające bezpieczne i higieniczne warunki nauczania,
- zabezpieczenie w budżecie Miasta środków finansowych na doskonalenie zawodowe kadry pedagogicznej,
- zaspokojenie potrzeb mieszkańców Miasta na miejsca w przedszkolu,
- objęcie dowożeniem wszystkich uprawnionych do tego uczniów.

Ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- przekroczeń dopuszczalnej liczby dzieci w oddziałach przedszkolnych,
- naruszeń przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach oświatowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zapewnienie szkołom i placówkom oświatowym warunków do realizacji zadań statutowych

Miasto w roku szkolnym 2014/2015:

- prowadziło: 8 przedszkoli (w tym jedno specjalne)⁴, 5 szkół podstawowych⁵, 4 gimnazja⁶, w których funkcjonowało odpowiednio: 40, 96 i 35 oddziałów. Łączna

Opis stanu faktycznego

¹ Dalej „Urząd” lub „Miasto”.

² Dalej „Prezydent”, przez cały okres objęty kontrolą.

³ NIK stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

liczba uczniów/wychowanków wynosiła wg stanu na 30.09.2014 r.: 905 (przedszkola), 2.061 (szkoły podstawowe), 777 (gimnazja);

- dotowało: 5 przedszkoli lub punktów przedszkolnych⁷, 2 szkoły podstawowe⁸, 3 gimnazja⁹, w których funkcjonowało odpowiednio: 11, 8 i 9 oddziałów. Łączna liczba uczniów/wychowanków wynosiła: 125 (przedszkola lub punkty przedszkolne), 92 (szkoły podstawowe), 133 (gimnazja).

Miasto nie utworzyło zespołu do obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek.

(dowód: akta kontroli str. 5-8, 1202-1242)

1.1. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy

Opis stanu faktycznego

1.1.1. Miasto nie posiadało odrębnej strategii rozwoju oświaty. W latach 2010-2011 Rada Miasta opracowywała 2 dokumenty strategiczne o charakterze ogólnym uwzględniające również zagadnienia oświatowe. Były to:

- uchwała Rady Miasta Świnoujście z dnia 20.01.2011 r. w sprawie „*Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2011-2013*”¹⁰, zawierająca wytyczne dot. m.in. inwestycji oświatowych i remontów obiektów szkolnych i przedszkolnych;
- uchwała Rady Miasta Świnoujście z dnia 26.06.2014 r. w sprawie przyjęcia „*Wieloletnich Strategicznych Programów Operacyjnych Miasta Świnoujście na lata 2014 – 2020*”¹¹, w której ujęto m.in., zadanie pn. „*Opracowanie strategii edukacyjnej Miasta*” – mające na celu dogłębną ocenę stanu funkcjonujących szkół i placówek oświatowych oraz wprowadzenie ewentualnych zmian w zakresie realizacji miejskich zadań oświatowych.

Zasadność ujęcia zadań oświatowych w ww. dokumentach była analizowana przez zespół ds. opracowania strategii rozwoju miasta, w skład którego wchodził przedstawiciele środowiska oświatowego. Sprawozdania z realizacji zadań oświatowych dokonywał podczas sesji Rady Miasta Prezydent w sprawozdaniach z wykonania budżetu za dany rok budżetowy, w informacjach o swojej pracy między sesjami, a także w informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta Świnoujście w danym roku szkolnym.

Wszystkie zagadnienia dotyczące oświaty w Mieście były przedmiotem sprawozdawania i dyskusji podczas posiedzeń komisji Rady Miasta właściwej ds. oświaty oraz podczas organizowanych 2 razy w roku spotkań z dyrektorami wszystkich szkół i przedszkoli. (dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

⁴ Przedszkole Miejskie nr 1 „Perelki Bałtyku”, Przedszkole Miejskie nr 3 „Pod Żaglami”, Przedszkole Miejskie nr 5 „Bajka”, Przedszkole Miejskie nr 7 (wchodzi w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego), Przedszkole Miejskie nr 9, Przedszkole Miejskie nr 10 „Kolorowy Świat”, Przedszkole Miejskie nr 11 „Tęczą”, Przedszkole Specjalne w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym.

⁵ Szkoła Podstawowa nr 1 im. Marynarki Wojennej RP, Szkoła Podstawowa nr 2 im. mjra Henryka Sucharskiego, Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mieszka I, Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddz. Integracyjnymi (wchodzi w skład Zespołu Szkół Publicznych nr 4 z Oddz. Integracyjnymi im. kpt.ż.w. Mamerta Stankiewicza), Szkoła Podstawowa nr 9 im. Jana Pawła II (wchodzi w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego).

⁶ Gimnazjum Publiczne nr 1 im. Olimpijczyków Polskich, (wchodzi w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących), Gimnazjum Publiczne nr 2 im. Henryka Sienkiewicza, Gimnazjum Publiczne nr 3 im. Orła Białego, Gimnazjum Integracyjne (wchodzi w skład Zespołu Szkół Publicznych nr 4 z Oddz. Integracyjnymi im. kpt.ż.w. Mamerta Stankiewicza).

⁷ Punkt Przedszkolny „Tygrysek”, Aktywne Przedszkole KOGUT, Przedszkole Niepubliczne „Motylek”, Przedszkole Niepubliczne „Wiatraczek”, Niepubliczne Przedszkole Specjalne „Jeżyk”.

⁸ Szkoła Podstawowa Społecznego Towarzystwa Szkoły Gimnazjalnej, Szkoła Podstawowa Fundacji LOGOS.

⁹ Gimnazjum dla Dorosłych Wojewódzkiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Szczecinie, Społeczne Gimnazjum Społecznego Towarzystwa Szkoły Gimnazjalnej, Gimnazjum Fundacji LOGOS.

¹⁰ Nr V/21/2011.

¹¹ Nr LV/429/2014.

Prezydent corocznie, stosownie do art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹² (ustawa o systemie oświaty), w terminie do 31 października przedstawiał Radzie Miasta *Informację o stanie realizacji zadań oświatowych* za poprzedni rok. Po zaopiniowaniu przez radnych Komisji Edukacji i Wychowania, Rada Miasta przyjmowała dokument.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 872-1193, 1202-1242)

W Urzędzie diagnozowano potrzeby warunkujące pełną realizację zadań oświatowych poszczególnych szkół i przedszkoli:

- na bieżąco i systematycznie analizowano liczbę dzieci zamieszkałych na terenie gminy celem zapewnienia odpowiedniej liczby miejsc do realizacji edukacji przedszkolnej i szkolnej;
- systematycznie dokonywano przeglądów warunków pracy i nauki oraz sporządzano w oparciu o nie plany remontów i inwestycji oświatowych;
- regularnie 2 razy w roku organizowano spotkania o charakterze organizacyjnym lub tematycznym z dyrektorami przedszkoli i szkół prowadzonych przez Miasto;
- analizowano interpelacje radnych miejskich pod kątem potrzeb i ich zasadności;
- przyjmowano, analizowano i wdrażano zgłaszane w różnych okolicznościach i przez różne osoby uwagi związane z funkcjonowaniem oświaty w Mieście.

Podejmowane decyzje w zakresie gminnych zadań oświatowych w głównej mierze wynikały z obowiązku realizacji prawa oświatowego i wydanych na ich podstawie przepisów wykonawczych, a także informacji uzyskanych podczas ww. diagnozy.

W kontrolowanym okresie nie wpłynęły do Urzędu skargi dotyczące problemów lub potrzeb związanych z realizacją gminnych działań oświatowych.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

W kwocie środków finansowych przekazywanych szkołom w kontrolowanym okresie uwzględniano liczbę uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1194-1201, 1202-1242)

Zagadnienie dotyczące realizacji potrzeb na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym, przedstawiono w punkcie 2.1.7 wystąpienia.

Diagnozowanie potrzeb odbywało się za pośrednictwem dyrektorów szkół, na pisemny wniosek rodziców lub prawnych opiekunów, składany na zasadzie dobrowolności.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

W Mieście w okresie objętym kontrolą odsetek dzieci 3-letnich objętych wychowaniem przedszkolnym zwiększył się z 73% do 83%. W tym czasie odsetek dzieci 4-letnich objętych wychowaniem przedszkolnym uległ zwiększeniu z 80% do 90%, a odsetek pięcioletków zwiększył się z 90 do 100%. W roku szkolnym 2011/2012 wychowaniem przedszkolnym objętych zostało 255 sześciolatków zamieszkałych w Mieście (81%), a 54 (17%) rozpoczęło wcześniej naukę w klasie pierwszej. W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 było ich odpowiednio: 317 (93%) i 22 (6%) oraz 324 (89%) i 36 (10%).

(dowód: akta kontroli str. 9-10, 1202-1242)

Od roku szkolnego 2014/2015 dzieci urodzone w pierwszej połowie 2008 r. miały obowiązek podjęcia nauki szkolnej. Dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie, w którym mieszka dziecko, na wniosek rodziców odraczał spełnianie

¹² Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.

przez dziecko obowiązku szkolnego (art. 16 ust. 3 ustawy o systemie oświaty). W takim przypadku dziecko kontynuowało przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub innej formie wychowania przedszkolnego (art. 16 ust. 4c ww. ustawy).

W roku szkolnym 2014/2015 wychowaniem przedszkolnym objętych zostało 182 sześciolatków (50%), z tego 147 sześciolatków urodzonych w drugiej połowie 2008 r. (42%) oraz 35 odroczonych sześciolatków urodzonych w pierwszej połowie 2008 r. (10%). W tym samym okresie naukę w klasie pierwszej podjęło 181 sześciolatków (50%), z tego 158 (43%) sześciolatków urodzonych w pierwszej połowie 2008 r. oraz 23 sześciolatków urodzonych w drugiej połowie 2008 r. (6%), które rozpoczęły wcześniej naukę szkolną na życzenie rodziców.

(dowód: akta kontroli str. 9-10, 1202-1242)

Do publicznych przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Miasto nie zostało przyjętych: w roku szkolnym 2011/2012 – 63 dzieci (5,43%), w roku szkolnym 2012/2013 – 98 dzieci (7,96%), w roku szkolnym 2013/2014 – 95 dzieci (7,69%), a w roku szkolnym 2014/2015 – 32 dzieci (3,21%).

Przyczyną nieuwzględnienia wszystkich wniosków był brak miejsc w przedszkolach pomimo przyjęcia do grup przedszkolnych dzieci w liczbie przekraczającej określoną w § 5 ust. 2 załącznika nr 1 rozporządzenia MEN z dnia 21.05.2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół¹³, tj. liczby 25 dzieci w oddziale przedszkolnym.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

W okresie objętym kontrolą Miasto wykorzystało wszystkie możliwości lokalowe w zakresie zwiększenia odsetka liczby dzieci w wieku 3 – 6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym. W latach wcześniejszych, w celu zabezpieczenia jak największej liczbie dzieci możliwości korzystania z całodziennego wychowania przedszkolnego, utworzono 250 dodatkowych miejsc w przedszkolach miejskich poprzez:

- zorganizowanie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych dla chętnych dzieci 5 i 6 letnich, realizujących roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne (dodatkowe 100 miejsc w przedszkolach);
- czasowe przeznaczenie sal gimnastycznych na sale dydaktyczne (75 miejsc);
- adaptację innych pomieszczeń na sale dydaktyczne (25 miejsc);
- utworzenie nowego przedszkola i włączenie go do zespołu (50 miejsc).

W oparciu o analizę liczby dzieci w wieku przedszkolnym oraz wiedzę o stanie technicznym budynków przedszkolnych, władze Miasta zaplanowały inwestycję w postaci nowego 8-oddziałowego przedszkola. W roku 2014 r. sporządzono projekt wykonawczy. Przewidywany czas oddania obiektu do użytkowania to 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

1.1.2. W szkołach gminnych prowadzonych przez Miasto w latach szkolnych 2009/2010 - 2014/15 średnioroczna liczba zatrudnionych nauczycieli – w przeliczeniu na etaty – zmalała z 393,36 do 378,97 etatów, w tym zwiększyła się z 302,78 do 309,24 łączna liczba etatów nauczycieli dyplomowanych i mianowanych. Odsetek tej grupy nauczycieli – w etatach – wynosił: w roku szkolnym 2009/10 - 77%, w 2010/11 - 78%, w 2011/12 - 77%, w 2012/13 - 80%, w 2013/14 - 80%, w 2014/15 - 82%. W roku szkolnym 2014/15 – w porównaniu do roku szkolnego 2009/10 – liczba etatów nauczycieli:

- dyplomowanych wzrosła do 209,79 z 156,12 etatów,
- mianowanych zmniejszyła się z 146,6 do 99,45 etatów,

¹³ Dz.U. Nr 61, poz. 624 ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie statutów”.

- kontraktowych zmniejszyła się z 69,696 do 56,61 etatów,
- stażystów zmniejszyła się z 17,56 do 11,51 etatów.

(dowód: akta kontroli str. 11, 1202-1242)

Zmiany w liczbie nauczycieli mianowanych i dyplomowanych były m.in. wynikiem realizacji przez nauczycieli awansu zawodowego. Miasto dokonywało analizy potrzeb w zakresie doskonalenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w oparciu o: wnioski dyrektorów poszczególnych jednostek oświatowych, założenia polityki oświatowej oraz zmiany w prawie oświatowym. W budżecie zapewniono środki na doskonalenie i doskonalenie w wysokości określonej w art. 70a ust. 1 *ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela*¹⁴ (*Karta Nauczyciela*).

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

1.1.3. Urząd diagnozował w badanym okresie potrzeby w zakresie warunków lokalowych, wyposażenia sal lekcyjnych, a także zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia w prowadzonych szkołach i przedszkolach, poprzez:

- analizę kopii protokołów kontroli dokonywanych przez dyrektorów szkół i przedszkoli pod kątem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki;
- wizytację szkół i placówek przez pracowników Wydziału Eksploatacji i Zarządzania Nieruchomościami oraz Wydziału Edukacji Urzędu;
- analizę wniosków składanych przez dyrektorów szkół i placówek oświatowych do Urzędu oraz radnych Rady Miasta;
- stały i bezpośredni kontakt z dyrektorami szkół.

Na bazie dokonanych diagnoz i spostrzeżeń sporządzane były wykazy zadań remontowych i inwestycyjnych proponowanych przez Wydział Eksploatacji i Zarządzania Nieruchomościami w konsultacji z Wydziałem Edukacji Urzędu - do realizacji na dany rok budżetowy.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

Stosownie do art. 67 ust. 1 *ustawy o systemie oświaty*, szkoły¹⁵ zapewniały uczniom możliwość korzystania z biblioteki szkolnej, świetlicy, pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem oraz zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych. Posiadały wyposażenie i warunki określone w *rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*¹⁶. Zapewniono w nich bezpieczne i higieniczne warunki kształcenia, o których mowa w *rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*¹⁷, z wyjątkiem przypadków opisanych w części wystąpienia dot. nieprawidłowości. W klasach nauczania początkowego wszystkie sale składały się z dwóch odpowiednio wyposażonych i przystosowanych wydzielonych części: edukacyjnej i rekreacyjnej, a meble szkolne i sanitariaty zostały dostosowane do zasad ergonomii. W kontrolowanych szkołach funkcjonowały pracownie przedmiotowe m.in. komputerowe, do nauki języków obcych, matematyki, języka

¹⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 191 ze zm.

¹⁵ Na podstawie wyników oględzin w Szkole Podstawowej Nr 1, Gimnazjum Nr 2 i Zespole Szkół Publicznych Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi.

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 977 ze zm.

¹⁷ Dz. U. z 2003 r., Nr 6, poz. 69 ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa”.

polskiego, muzyki, plastyki, historii, biologii. Sale lekcyjne i pracownie przedmiotowe posiadały wyposażenie i warunki określone w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego, w tym m.in.: komputery z dostępem do internetu, rzutniki multimedialne sprzężone z komputerem klasowym, tablice interaktywne, radioodtwarzacze, telewizory, odtwarzacze DVD, inne pomoce dydaktyczne, kącki tematyczne. W kontrolowanych szkołach podstawowych znajdowały się pomieszczenia rekreacyjne i place zabaw utworzone w ramach rządowego programu „Radosna szkoła” lub z pozyskanych środków europejskich. Nie stwierdzono różnic pomiędzy danymi zamieszczonymi w *Systemie Informacji Oświatowej*, a stanem faktycznym.

(dowód: akta kontroli str. 28-45, 1202-1242)

Z ankiet skierowanych do dyrektorów szkół nadzorowanych przez Miasto wynika m.in., że:

- wszyscy dyrektorzy składali do organu prowadzącego zapotrzebowania w zakresie remontów, modernizacji, inwestycji i oczekiwania ich zostały w całości (20%) lub częściowo zrealizowane (80%),
- 92,9% oddziałów odbywała zajęcia w odpowiednich (wynikających z planu lekcji) pracowniach przedmiotowych,
- w 12,5% ankietowanych szkół zdarzało się, że podczas zajęć w szkolnej pracowni komputerowej liczba uczniów była większa niż liczba stanowisk komputerowych,
- w 18,2% ankietowanych szkół zdarzało się, że uczniowie w szkolnej bibliotece nie mieli do dyspozycji książek lub czasopism niezbędnych do realizacji podstawy programowej lub przyjętych programów nauczania,
- w 60% ankietowanych szkół znajdowały się rzutniki multimedialne, a w 53,3% tablice interaktywne,
- w 66,7% ankietowanych szkół, w ciągu ostatniego roku szkolnego, zgłaszane do Miasta zapotrzebowanie w zakresie wzbogacenia wyposażenia pracowni w pomoce dydaktyczne lub sprzęt zostało zrealizowane w całości, w 22,2% częściowo, a w 11,1% nie zostało zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 1243)

Z wyjaśnień Prezydenta wynika m.in., że Miasto dokonywało analizy potrzeb, współdziałając w tym zakresie z dyrektorami jednostek. Potrzeby zaspokajane były sukcesywnie w miarę posiadanych środków finansowych.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

Liczba dzieci w oddziałach publicznych przedszkoli wynosiła w roku 2014/2015 średnio 23,66. Stwierdzono przekroczenia limitu (25 dzieci) określonego w § 5 ust. 2 Załącznika Nr 1 do rozporządzenia w sprawie statutów latami wcześniejszych, co opisano w części wystąpienia dot. nieprawidłowości. Liczba dzieci w oddziałach niepublicznych przedszkoli wynosiła w roku 2014/2015 średnio 10,83.

Liczba uczniów w oddziałach szkół podstawowych publicznych wynosiła w roku 2014/2015 średnio 21,66, a w szkołach podstawowych niepublicznych - 9,57.

Liczba uczniów w oddziałach gimnazjów publicznych wynosiła w roku 2014/2015 średnio 20,57, natomiast w gimnazjach niepublicznych i publicznych nie prowadzonych przez jst 14,78.

(dowód: akta kontroli str. 5-8, 12-14, 1202-1242)

1.1.4. Potrzeby w zakresie zadań związanych z pomocą materialną i wspieraniem edukacji uzdolnionych uczniów w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto były diagnozowane przez dyrektorów szkół i przedszkoli oraz zatrudnionych w szkołach pedagogów szkolnych.

Przed rozpoczęciem każdego roku szkolnego dyrektorzy szkół zobligowani byli podać do Urzędu przewidywaną liczbę uczniów, którzy z uwagi na niski dochód rodziny mogli być objęci pomocą materialną. Po rozpoczęciu roku szkolnego pomoc ta była weryfikowana pod kątem właściwych potrzeb i woli rodziców skorzystania z ww. pomocy materialnej. Uczniowie, jeśli spełniali kryteria określone w ustawie o systemie oświaty i uchwalonym przez Radę Miasta regulaminie udzielania pomocy o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta, na wniosek osób wskazanych w regulaminie, otrzymywały stypendia szkolne. Formą doraźnej pomocy materialnej dla uczniów był też zasiłek szkolny, czyli bezzwrotna pomoc dla ucznia, który z przyczyn losowych przejściowo znalazł się w trudnej sytuacji materialnej. Dzieci w przedszkolach nie były objęte, poza opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Świnoujściu, systemem pomocy materialnej.

Miasto wspierało też edukację uzdolnionych uczniów poprzez coroczne przydzielanie nagród Prezydenta z funduszu miejskiego „PRYMUS”. Zasady przyznawania ww. nagród w kontrolowanym okresie określały zarządzenia Prezydenta Miasta Świnoujście: Nr 370/2007 z dnia 18 maja 2007 r., Nr 280/2012 z dnia 11 maja 2012 r. i Nr 313/2013 z dnia 20 maja 2013 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania nagród Prezydenta z funduszu miejskiego „PRYMUS”.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

W okresie objętym kontrolą nie funkcjonowała rada oświatowa¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

1.2. Planowanie i finansowanie wydatków na realizację zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

1.2.1. W latach 2011-2014 podstawą przy planowaniu budżetu Miasta (w tym gminy) było zapewnienie środków finansowych na realizację zadań statutowych każdej ze szkół i placówek oświatowych, związanych w szczególności z realizacją programów nauczania. Koszty realizacji zadań oświatowych na dany rok budżetowy były szacowane w oparciu o wydatki na te zadania z roku poprzedniego. Zgłaszane przez dyrektorów wnioski i potrzeby nie były uwzględniane w całości lecz służyły do rozeznania potrzeb dla poszczególnych jednostek organizacyjnych w przyszłych budżetach. Zawsze uwzględniane były wnioski i potrzeby związane z: realizacją programów nauczania, zapewnieniem uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej i innych mających wpływ na bezpieczeństwo uczniów. Ewentualne zaspokojenie nieuwzględnionych potrzeb było brane pod uwagę w miarę pozyskania dodatkowych środków finansowych lub z uzyskanych oszczędności.

Prace nad budżetami i planami finansowymi jednostek oświatowych Miasta w latach objętych kontrolą zgodnie były z art. 248 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁹ oraz uchwałą Rady Miasta z dnia 28.03.2007 r. w sprawie procedury uchwalania budżetu Miasta oraz rodzaju i szczegółowości materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu Miasta Świnoujścia²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

W latach 2011-2014 (do 30.09.) źródłami środków na finansowanie gminnych zadań oświatowych były:

- część oświatowa subwencji ogólnej – kwota ogółem 62.676 tys. zł (w tym rezerwa 230 tys. zł),
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadanie własne – 2.307 tys. zł,
- inne dotacje – 372 tys. zł,

¹⁸ O której mowa w art. 48 ust. 1 *ustawy o systemie oświaty*.

¹⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

²⁰ Nr XI/75/2007.

- środki pochodzące z UE – 2.580 tys. zł, łącznie 67.935 tys. zł.
(dowód: akta kontroli str. 46-49, 1202-1242)

Zaplanowane w uchwałach budżetowych dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej zostały wykonane:

- 15.469 tys. zł na 2011 r. (otrzymano 15.312 tys. zł),
  - 16.331 tys. zł na 2012 r. (otrzymano 16.388 tys. zł),
  - 14.150 tys. zł na 2013 r. (otrzymano 16.415 tys. zł),
  - 17.146 tys. zł na 2014 r. (za 9 miesięcy wykonano dochody w kwocie 14.561 tys. zł co stanowiło 84,9 % kwoty planowanej).
- (dowód: akta kontroli str. 46-47, 1202-1242)

Dotacje celowe na zadania własne z zakresu gminnej oświaty kształtowały się następująco:

- w 2011 r. - 138 tys. zł, które stanowiły 55% kwoty planowanej,
  - w 2012 r. - 192 tys. zł, które stanowiły 58% kwoty planowanej,
  - w 2013 r. - 658 tys. zł, które stanowiły 87% kwoty planowanej,
  - w 2014 r. – 1.319 tys. zł (za 9 miesięcy 2014 r.) przy kwocie 1.705 tys. zł przyjętej w planie na ten rok,
- a pozostałe dotacje w obszarze oświaty (działy 801 i 854):
- w 2011 r. - 113 tys. zł, które stanowiły 98% kwoty planowanej,
  - w 2012 r. - 197 tys. zł, które stanowiły 84% kwoty planowanej,
  - w 2013 r. - 62 tys. zł, które stanowiły 97% kwoty planowanej.
- (dowód: akta kontroli str. 46-49, 1202-1242)

Urząd zabiegał o środki unijne na zadania oświatowe. Od 2011 r. pozyskano łącznie 2.580 tys. zł. Analiza rozliczeń wszystkich trzech projektów²¹ wykazała, że wydatki poniesiono zgodnie z zawartymi umowami.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242 1202-1242)

Urząd wnioskował o środki z rezerwy oświatowej subwencji ogólnej, otrzymując odpowiednio: w 2011 r. – 82 tys. zł; w 2012 r. – 64 tys. zł; w 2013 r. – 13 tys. zł, a w 2014 r. (do 30.09.) – 71 tys. zł. Wykorzystanie środków nastąpiło zgodnie z wnioskami, tj. na dofinansowanie kosztów związanych z wypłatą odpraw dla nauczycieli, na wyposażenie w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne pomieszczeń do nauki dzieci 6-letnich oraz remonty bieżące, w tym likwidację barier architektonicznych.

(dowód: akta kontroli str. 85-256, 1202-1242)

Udział kwoty części oświatowej subwencji ogólnej do ogółu wykonanych dochodów Miasta przedstawiał się następująco: w 2011 r. – 10,25%, w 2012 r. – 10,85%, w 2013 r. – 11,08%, a w 2014 r. (wg. stanu z 30.09.) – 9,52%.

(dowód: akta kontroli str. 50, 1202-1242)

Według danych Rad Rodziców²² wynika, że środki finansowe pochodzące z dobrowolnych składek rodziców w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 wyniosły łącznie 599.816 zł, z tego na bieżącą działalność gminnych placówek oświatowych (drobne remonty, zakup wyposażenia sal lekcyjnych i pomocy

²¹ Renowacja zabytkowego budynku SP Nr 1 w Świnoujściu oraz zagospodarowanie przyległego terenu na ogólnodostępne boisko i plac zabaw; Budowa szkolnego ośrodka żeglarskiego w Przytorze; Zagospodarowanie terenu przy SP Nr 6 w Świnoujściu - modernizacja boiska sportowego.

²² Art. 53 ustawy o systemie oświaty.

dydaktycznych) wykorzystano w ww. okresie 117.258 zł tj. 19,5% kwoty, którą dysponowały RR.

(dowód: akta kontroli str. 576-599, 845-846)

1.2.2. Kwota zaplanowanych i wydatkowanych środków na realizację zadań oświatowych wynosiła odpowiednio:

- w 2011 r. – 34.535 tys. zł i 33.923 tys. zł,
- w 2012 r. – 37.108 tys. zł i 36.599 tys. zł,
- w 2013 r. – 38.891 tys. zł i 38.394 tys. zł,
- w 2014 r. (30.09.) – 41.318 tys. zł i 28.284 tys. zł.

Największy udział w wydatkach oświatowych (wykonanie) miały wydatki bieżące: 33.134 tys. zł (97,7%) w 2011 r., 34.981 tys. zł (95,6%) w 2012 r., 36.438 tys. zł (94,9%) w 2013 r. i 27.104 tys. zł (95,8%) w dniu 30.09.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 51, 1202-1242)

Otrzymywana kwota części oświatowej subwencji ogólnej pokrywała wydatki na zadania subwencionowane w kwocie od 59,2% (30.09.2014 r.) do 62,1% (2011 r.).

(dowód: akta kontroli str. 52, 1202-1242)

Udział wydatków na zadania oświatowe i wydatków na zadania subwencionowane do wydatków ogółem przedstawiał się następująco:

- w 2011 r. – 24,86% i 18,06%,
- w 2012 r. – 28,05% i 20,73%,
- w 2013 r. – 27,01% i 19,41%,
- w 2014 r. (30.09.) – 26,3% i 18,49%.

(dowód: akta kontroli str. 53, 1202-1242)

Relacja wydatków majątkowych na oświatę (dział 801 i 854) do ogółu wydatków majątkowych Miasta wynosiła:

- w 2011 r. – 2,33%,
- w 2012 r. – 6,91%,
- w 2013 r. – 7,08%,
- w 2014 r. (30.09.) – 12,48%.

(dowód: akta kontroli str. 54, 1202-1242)

Efektami poniesionych nakładów było m.in.:

- utworzenie szkolnych placów zabaw w ramach rządowego programu „*Radosna szkoła*” w Zespole Szkół Publicznych Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi, Szkole Podstawowej Nr 2, Szkole Podstawowej Nr 6 i Zespole Szkolno-Przedszkolnym;
- renowacja zabytkowego budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 oraz utworzenie na jej terenie ogólnodostępnego boiska i placu zabaw,
- modernizacja boiska sportowego przy Szkole Podstawowej Nr 6,
- budowa szkolnego ośrodka żeglarskiego w Przytorze.

(dowód: akta kontroli str. 48-49, 1202-1242)

Na realizację gminnych zadań oświatowych wydatkowano ogółem i otrzymano z części oświatowej subwencji ogólnej, odpowiednio:

- w 2011 r. – 33.923 tys. zł i 15.312 tys. zł,
- w 2012 r. – 36.599 tys. zł i 16.388 tys. zł,
- w 2013 r. – 38.394 tys. zł i 16.415 tys. zł,
- w 2014 r.(30.09.) – 41.318 tys. zł i 17.209 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 55, 1202-1242)

Udział środków unijnych przeznaczonych na zadania oświatowe do ogólnej kwoty wydatków wynosił: w 2011 r. – 0%, w 2012 r. – 0,3%, w 2013 r. – 2,9% i w 2014 r. (30.09.) – 3,3%.

(dowód: akta kontroli str. 46-47, 1202-1242)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

- w roku szkolnym 2011/2012 i 2012/2013, w 6 miejskich przedszkolach w Świnoujściu²³ (z 7), liczba dzieci w oddziałach przekroczyła liczbę 25 dzieci (maksymalne przekroczenia stanów liczebnych od 3 do 4 dzieci w grupie w roku szkolnym 2011/2012 oraz od 4 do 5 dzieci w grupie w roku szkolnym 2012/2013);
  - w roku szkolnym 2013/2014 we wszystkich 7 miejskich przedszkolach w Świnoujściu²⁴, liczba dzieci w oddziałach przekroczyła liczbę 25 dzieci (maksymalne przekroczenia stanów liczebnych od 1 do 5 dzieci w grupie).
- Powyższe stwierdzono również podczas kontroli Kuratorium Oświaty w Szczecinie przeprowadzonych w maju 2013 r. i lutym 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 12-14, 1202-1242)

Zgodnie z § 5 ust. 2 Załącznika Nr 1 do rozporządzenia w sprawie statutów liczba dzieci w oddziale nie może przekraczać 25.

Prezydent wyjaśnił, że przyczyną przekroczenia stanów osobowych w oddziałach przedszkolnych było to, że niektórzy dyrektorzy przedszkoli uwzględniali prośby rodziców znajdujących się w trudnych sytuacjach losowych i przyjmowali dodatkowe dzieci powyżej ustalonego przepisami limitu. W przypadku przekroczenia liczby 25 dzieci zatrudniano dodatkowy personel, by zapewnić odpowiedni stan bezpieczeństwa dzieci. Wskutek absencji dzieci w przedszkolach rzadko stan liczebny grup przedszkolnych osiągał 100%.

(dowód: akta kontroli str. 847-871)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność Urzędu w badanym obszarze.

2. Wykorzystanie środków budżetowych na realizację zadań oświatowych

2.1 Wydatki ponoszone przez gminę na realizację wybranych zadań oświatowych

2.1.1. W kontrolowanym okresie w Mieście nie dokonywano zmian w liczbie gminnych placówek oświatowych. W latach szkolnych 2011/12 – 2014/15 było ich 17, z tego 8 przedszkoli (jedno specjalne), 5 szkół podstawowych i 4 gimnazja. Wychowaniem przedszkolnym i nauką w tych placówkach łącznie objętych było od 3.829 do 3.743 wychowanków/uczniów w poszczególnych latach szkolnych. W latach tych zmniejszyła się liczba dzieci w szkołach i przedszkolach o 86 osób.

(dowód: akta kontroli str. 56, 1202-1242)

Przeciętny roczny koszt kształcenia jednego ucznia (wychowanka) w jednostkach oświatowych Miasta przedstawiał się w latach szkolnych 2011/2012-2013/2014 odpowiednio:

²³ PM Nr 1, 3, 5, 9, 10, 11.

²⁴ PM Nr 1, 3, 5, 7, 9, 10, 11.

Opis stanu faktycznego

- szkoły podstawowe – 7.877 zł, 8.310 zł, 8.798 zł;
- gimnazja – 9.231 zł, 9.660 zł, 10.456 zł;
- przedszkola (z przedszkolem specjalnym)²⁵ – 12.312 zł, 12.988 zł, 18.648,5 zł.
(dowód: akta kontroli str. 57-61, 1202-1242)

2.1.2. Miasto, stosownie do wniosków składanych przez dyrektorów szkół i przedszkoli w sprawie finansowania, określało w budżecie środki na zapewnienie bezpieczeństwa i odpowiednich warunków lokalowych. Potrzeby związane z poprawą warunków lokalowych oraz stanu bezpieczeństwa w szkołach i przedszkolach uwzględniane były na podstawie:

- dokonanych przez pracowników Urzędu wizji lokalnych stanu technicznego poszczególnych obiektów,
- zgłoszeń zarządców i użytkowników poszczególnych placówek,
- sporządzonych przez uprawnione osoby okresowych przeglądów rocznych i pięcioletnich stanu technicznego obiektów.

W kontrolowanym okresie na podstawie decyzji wydanych przez Państwową Straż Pożarną wykonano 7 robót budowlano – instalacyjnych wprowadzających zabezpieczenia p.poż w gminnych placówkach oświatowych w Świnoujściu na łączną kwotę 776.951 zł.

Miasto dla zapewnienia wymaganych warunków lokalowych oraz bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia w gminnych szkołach i przedszkolach finansowała z budżetu w latach 2011-2014 przedsięwzięcia remontowe, inwestycyjne oraz zakupy i usługi na łączną kwotę 963.084 zł, z tego w 2011 r. – 110.734 zł, w 2012 r. – 110.992 zł, w 2013 r. – 613.186 zł i w 2014 r. – 128.172 zł.

(dowód: akta kontroli str. 257-575, 1202-1242)

Analizą wyników sprawdzianów i egzaminów (także w kontekście wieloletnim) zajmowały się organy sprawujące nadzór pedagogiczny tj. dyrektorzy szkół i kurator oświaty lub wyspecjalizowane zespoły nauczycieli powołanych przez te organy, którzy ukończyli formy szkoleń związanych z analizą wyników nauczania. Organ prowadzący uczestniczył jedynie w przeprowadzanych przez kuratorium ewaluacjach zewnętrznych. Ww. wyniki były corocznie udostępniane Miastu i przedstawiane w informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych (art. 5a ustawy o systemie oświaty). Wówczas wyniki prowadzonych przez Miasto szkół zestawiane były z wynikami okręgu/województwa/kraju. Miernikiem poziomu nauczania w szkołach podstawowych i gimnazjach były egzaminy zewnętrzne, a także ocena edukacyjnej wartości dodanej czyli wykorzystania wyników egzaminu zewnętrznego do oceny efektów nauczania każdego ucznia przy uwzględnieniu jego uwarunkowań indywidualnych, takich jak zdolności i wcześniejsze osiągnięcia szkolne, uwarunkowań społecznych wynikających z kapitału kulturowego i społecznego czy wpływu grupy rówieśniczej, a także uwarunkowań szkolnych, takich jak kwalifikacje i zaangażowanie nauczycieli, metody nauczania czy warunki nauczania. Do analizy i monitorowania wyników sprawdzianów i egzaminów wykorzystywano skalę Edukacyjnej Wartości Dodanej. Wyniki uzyskiwane przez uczniów nie miały wpływu na ocenę szkół i ich dyrektorów.

(dowód: akta kontroli str. 257-575, 1202-1242)

---

²⁵ Określony na podstawie:

- uchwały Nr LXXIV/589/2010 Rady Miasta Świnoujście z dnia 26 sierpnia 2010 r.,
- uchwały Nr XXV/197/2012 Rady Miasta Świnoujście z dnia 31 maja 2012 r.,
- uchwały Nr LII/404/2014 Rady Miasta Świnoujście z dnia 27 marca 2014 r.

Prezydent wyjaśnił, że praca szkół i ich dyrektorów nie były oceniane przez pryzmat wyników sprawdzianów i egzaminów, ponieważ na wyniki te składało się wiele czynników m.in.: liczba uczniów, środowisko szkolne i społeczne, z którego wywodzą się uczniowie, uzdolnienia i predyspozycje uczniów w danym roku szkolnym. Zdaniem Prezydenta, mimo porównywalnego wysiłku i zaangażowania ze strony dyrektorów i nauczycieli, szkoły w poszczególnych latach osiągały często krańcowo różne wyniki, co nie musiało świadczyć o złej pracy dyrektora czy nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 257-575, 1202-1242)

Organizowaniem prawidłowego procesu dydaktycznego w szkołach, uwzględniającego potrzeby szkoły i uczniów w badanym okresie zajmowali się dyrektorzy szkół. W zakresie ich zadań było rozeznanie i analiza wyników dydaktycznych w szkole, w poszczególnych oddziałach oraz w stosunku do poszczególnych uczniów. Organ prowadzący bezpośrednio nie podejmował działań zmierzających do poprawy wyników dydaktycznych w szkołach, finansował natomiast szereg dodatkowych zajęć wskazanych przez dyrektorów szkół i przedszkoli jako niezbędnych do poprawy wyników dydaktycznych. Z inicjatywy organu prowadzącego w każdej z gminnych placówek oświatowych zwiększono liczbę godzin dla specjalistów wspomagających proces dydaktyczny: psychologów, terapeutów, logopedów i innych specjalistów (w miarę potrzeb). Zwiększono, na wnioski dyrektorów, tygodniową liczbę godzin na ww. zajęcia w poszczególnych latach szkolnych: w roku 2011/2012 było ich 357, w roku 2012/2013 - 275, w roku 2013/2014 - 424, a w roku 2014/2015 - 485.

(dowód: akta kontroli str. 257-575, 1202-1242)

Liczba uczniów z orzeczeniami i opiniami z publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych uczęszczających do szkół i przedszkoli prowadzonych przez Miasto przedstawiała się następująco: w 2011/2012 – 2.918, w 2012/2013 – 3.037, a w 2013/2014 – 3.017.

Udzielone formy pomocy obejmowały w kontrolowanym okresie, m.in. nauczanie indywidualne – łącznie w tygodniu 1.006 godzin, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze – 564 godziny, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 403,5 godziny, zajęcia logopedyczne – 474,5 godziny, zajęcia rewalidacyjne – 220,75 godzin, wczesne wspomaganie rozwoju – 86 godzin, terapię pedagogiczną – 86 godzin, socjoterapię – 63,6 godziny, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia – 6,5 godziny. W badanym okresie łącznie 4 uczniów (ze 131) miało wskazania do zajęć rewalidacyjnych, 201 uczniów (z 1.726) miało wskazania do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz 11 uczniów (z 316) miało wskazania do zajęć socjoterapeutycznych. Przypadki nie objęcia pomocą uczniów z orzeczeniami czy opiniami wynikały z przyczyn niezależnych od Urzędu, w tym braku zainteresowania ze strony rodziców lub uczniów, w uczestniczeniu w zajęciach zorganizowanych przez szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 62-65, 1202-1242)

Szkoły prowadzone przez Miasto zorganizowały zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, w tym zajęcia informatyczne, techniczne, przedmiotowe, artystyczne, sportowe i turystyczno-krajoznawcze (art. 1 ust. 15 *ustawy o systemie oświaty*). W roku szkolnym 2011/2012 uczestniczyło w nich 2.582 uczniów, w 2012/2013 – 2.866 oraz w 2013/2014 – 2.784 uczniów. W ww. latach szkolnych, dodatkowe zajęcia edukacyjne były realizowane w tygodniowym wymiarze łącznie 970 godzin (odpowiednio dla poszczególnych lat: 374, 306 i 290 godzin).

Wszystkie szkoły prowadzone przez Miasto organizowały zajęcia świetlicowe w grupach liczących nie więcej niż 25 uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 62-65, 1202-1242)

W zakresie nauczania indywidualnego były zaspokojone potrzeby wnioskujących rodziców, wynikające z orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych. Liczba uczniów (wychowanków) objętych nauczaniem indywidualnym przedstawiała się odpowiednio: w 2011/2012 – 27, w 2012/2013 – 36, a w 2013/2014 – 45.

(dowód: akta kontroli str. 62-65, 1202- 1242)

Z ankiet skierowanych do szkół podstawowych i gimnazjów nadzorowanych przez Miasto wynika, że:

- w 87,5% ankietowanych szkół dla wszystkich chętnych zorganizowano opiekę świetlicową;
- w 87,5% ankietowanych szkół liczba uczniów w grupie świetlicowej każdorazowo nie przekraczała 25 osób;
- w 80% ankietowanych szkół czas pracy świetlicy uwzględniał potrzebę zapewnienia opieki uczniom, w okolicznościach wynikających z rozkładu dojazdów uczniów do szkół oraz potrzeb rodziców;
- w 90% ankietowanych szkół ofertę zajęć pozalekcyjnych formułowano na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i oczekiwań uczniów;
- w 86,7% ankietowanych szkół wszyscy uczniowie z opiniami i orzeczeniami z poradni psychologiczno-pedagogicznych otrzymali zalecane w nich formy pomocy, w tym m.in. w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych, dydaktyczno-wyrównawczych;
- w 88,9% ankietowanych szkół w ciągu ostatniego roku szkolnego zgłaszane do organu prowadzącego zapotrzebowanie w zakresie dodatkowych godzin zostało w całości uwzględnione;
- w 60% ankietowanych szkół przez cały ostatni rok szkolny organizowano w szkołach zajęcia pozalekcyjne - inne niż zaplanowane kółka zainteresowań - przeznaczone dla uczniów najzdolniejszych, a w pozostałych 20% szkół zajęcia te organizowano przez część roku szkolnego.

(dowód: akta kontroli str. 1243)

2.1.3. Wydatki na wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w oświacie oraz wydatki na wynagrodzenia nauczycieli kształtowały się odpowiednio:

- w 2009 r.: 24.683 tys. zł; 18.000 tys. zł,
- w 2010 r.: 25.274 tys. zł; 18.649 tys. zł,
- w 2011 r.: 26.738 tys. zł; 19.793 tys. zł,
- w 2012 r.: 28.446 tys. zł; 21.531 tys. zł,
- w 2013 r.: 28.622 tys. zł; 21.149 tys. zł,
- w 2014 (30.09.): 21.432 tys. zł; 16.153 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 72, 1202-1242)

Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli w latach 2009-2014 (do 30.09.) wynosiły od 55,1% do 60,9% wydatków bieżących na oświatę. Prezydent wyjaśnił, że Miasto posiadało ograniczony wpływ na wysokość wynagrodzeń, gdyż ogólne zasady przyznawania wynagrodzeń dla nauczycieli pracujących w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto reguluje w szczególności ustawa *Karta Nauczyciela*. Rada Miasta uchwałą z dnia 26 lutego 2009 r.²⁶, którą zmieniła

---

²⁶ Nr LI/417/2009.

uchwałę Rady Miasta z dnia 30 czerwca 2011 r.²⁷, określiła zasady wynagradzania zgodne z ustawą *Karta Nauczyciela*. Przyjęty regulamin określał, m.in. wysokość stawek oraz szczegółowe warunki przyznawania dodatków (za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy) oraz szczegółowe warunki obliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz za godziny doraźnych zastępstw, nagród ze specjalnego funduszu nagród, innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Regulamin wynagradzania został uzgodniony ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 257-575, 1202-1242)

W latach 2011-2014 zachodziła konieczność wypłaty dodatków uzupełniających dla nauczycieli (tzw. czternastek). Wydatki poniesione w roku 2013 na wynagrodzenia nauczycieli stażystów nie osiągnęły średniego wynagrodzenia w tej grupie zawodowej, o którym mowa w art. 30 ust. 3 *Karta Nauczyciela*. W związku z powyższym w tej grupie awansu zawodowego dla 33 nauczycieli nastąpiła konieczność wypłaty w styczniu 2014 r. jednorazowego dodatku wyrównawczego w łącznej kwocie 6.653 zł.

W celu wyeliminowania wypłaty „czternastki” dla nauczycieli stażystów w 2014 r. organ prowadzący uchwałę Rady Miasta Świnoujście z dnia 19 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Świnoujście na rok 2014²⁸ określił we wszystkich rozdziałach działów 801 i 854, że fundusz przeznaczony na dodatki motywacyjne dla nauczycieli stażystów wyniesie 10% od planowanych środków na minimalne wynagrodzenia zasadnicze nauczycieli oraz zalecił dyrektorom szkół i placówek oświatowych przydzielenie dla nich dodatków motywacyjnych w maksymalnej wysokości wynikającej z ww. uchwały.

(dowód: akta kontroli str. 257-575, 1202- 1242)

W budżecie Miasta wyodrębniono w latach 2011-2013 środki²⁹ na doskonalenia zawodowe nauczycieli zatrudnionych w gminnych placówkach oświatowych w wymaganej wysokości 1% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe, a w 2014 r. zaplanowano je w dopuszczalnym przedziale od 0,5 do 1% tj. na poziomie 0,97%. W ww. latach na ten cel zaplanowano łączną kwotę 637.452 zł³⁰.

Kwotę bazową planowanych rocznych środków na wynagrodzenia przyjmowano prawidłowo. Kwoty niewykorzystanych środków na doszkolenie nauczycieli w poszczególnych latach objętych kontrolą (z przyczyn niezależnych od Miasta), przedstawiały się następująco: w 2011 r. – 57.085 zł (44,7%), w 2012 r. – 102.528 zł (59,8%), w 2013 r. – 97.578 zł (57,1%), a w 3 kwartałach 2014 r. - 113.888 zł (68,1%).

Środki na doszkolenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli przeznaczono do dyspozycji dyrektorów gminnych jednostek oświatowych. Dyrektorzy wykorzystali ww. środki w szczególności na: kształcenie realizowane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli, kursy kwalifikacyjne i doskonalące, szkolenia, organizację seminariów, konferencji, doskonalenie rad pedagogicznych, przygotowywanie i wykorzystywanie materiałów szkoleniowych i informacyjnych, zwrot kosztów przejazdów oraz zakwaterowania i wyżywienia nauczycieli, którzy na

²⁷ Nr XI/84/2011.

²⁸ Nr XLVIII/380/2013.

²⁹ W rozdziale 80146 i 85446.

³⁰ 2011 r. – 127.834 zł, 2012 r. – 171.524 zł, 2013 r. – 170.828 zł, 3 kw. 2014 r. – 167.266 zł.

podstawie skierowania udzielonego przez dyrektora szkoły lub placówki uczestniczyli w różnych formach doskonalenia zawodowego. Indywidualne formy doskonalenia i doskonalenia objęły w badanym okresie 565 osób³¹.

Nauczyciele po ukończeniu form doskonalenia zawodowego realizowały zadania zgodnie z uzyskanymi kwalifikacjami.

(dowód: akta kontroli str. 15-25, 257-575, 1202-1242)

2.1.4. Wydatki Miasta na funkcjonowanie publicznych przedszkoli wyniosły: w 2011r. – 8.130 tys. zł; w 2012 r. – 8.281 tys. zł; w 2013 r. – 9.199 tys. zł, a w 3 kw. 2014 r. – 6.955 tys. zł.

Wydatki na funkcjonowanie:

- oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych wyniosły: w 2011 r. - 324 tys. zł; w 2012 r. - 370 tys. zł; w 2013 r. - 460 tys. zł, a w 3 kw. 2014 r. - 294 tys. zł,

- niepublicznych przedszkoli wyniosły: w 2011 r. - 455 tys. zł; w 2012r. - 424 tys. zł; w 2013 r. - 878 tys. zł, a w 3 kw. 2014 r. - 759 tys. zł- oddziałów przedszkolnych w niepublicznych szkołach podstawowych wyniosły: w 2011 r. - 32 tys. zł; w 2012 r. - 26 tys. zł; w 2013 r. - 33 tys. zł, a w 3 kw. 2014 r. - 22 tys. zł.

Łączny koszt finansowania zadań z zakresu wychowania przedszkolnego przez Miasto – odpowiednio w latach objętych kontrolą – kształtował się na poziomie: 8.941 tys. zł, 9.101 tys. zł, 10.570 tys. zł i 8.029 tys. zł. Źródłem finansowania tych wydatków w latach objętym badaniem były środki własne, uzupełnione w latach 2013 i 2014 o środki dotacji celowych z budżetu państwa (udział odpowiednio 4,76% i 19,21% w łącznej kwocie wydatkowanej na ten cel).

(dowód: akta kontroli str. 66, 1202-1242)

Stosownie do art. 14 ust. 5 ustawy o *systemie oświaty*, Rada Miasta określiła wysokość opłat za korzystanie z wychowanie przedszkolnego w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, tj. 5 godzin dziennie, uchwałami Rady Miasta z dnia: 26 sierpnia 2010 r.³², 31 maja 2012 r.³³ oraz 27 marca 2014 r.³⁴ W latach 2011-2013 (do 31.08.) wysokość ww. odpłatności określono na poziomie 2,55 zł, 3,50 zł i 3,64 zł za każdą godzinę, a od 01.09.2013 r. wynosi ona 1 zł.

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

Urząd analizował wysokość opłat pobieranych od rodziców za pobyt dzieci w przedszkolu ponad 5 godzin dziennie, m.in. na spotkaniach z dyrektorami przedszkoli w oparciu o przedstawianą przez nich dokumentację. Od stycznia 2012r. we wszystkich przedszkolach, w celu rejestracji czasu pobytu dzieci, a także z uwagi na usprawnienie kontroli Urzędu w tym zakresie, zostały zainstalowane rejestratory czasu pobytu dziecka w przedszkolu. Uchwały dotyczące opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego były publikowane na stronie internetowej Urzędu, a dyrektorzy zostali zobowiązani do umieszczania uchwał na tablicach informacyjnych. Wysokość opłat podawana była również w umowach zawieranych z rodzicami na usługi przedszkolne.

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

³¹ Studia wyższe – 24, studia podyplomowe – 37, kursy doskonalące – 103, konferencje – 26, szkolenia – 163 i warsztaty metodyczne – 212.

³² Nr LXXIV/589/2010.

³³ Nr XXV/197/2012.

³⁴ Nr LIW404/2014.

2.1.5. Źródłem finansowania wydatków związanych z dowożeniem uczniów były środki własne Miasta (rozdział 80113) – ich kwota wynosiła: 82 tys. zł w 2011 r.; 62 tys. zł w roku 2012; 84 tys. zł w 2013 r. i 57 tys. zł za 9 miesięcy 2014 r.

90 uczniom uprawnionym do zapewnienia przez gminę bezpłatnego transportu na mocy art. 17 ust. 2 i 3 ustawy o systemie oświaty, Miasto zwracało koszty dowozu środkami komunikacji miejskiej poprzez zakup karnetów w szkołach.

Usługa w zakresie wykonania obowiązku dowozu 16 niepełnosprawnych uczniów z terenu Miasta była zlecona przez Miasto i realizowana przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Świnoujściu. Pojazd jakim były świadczone usługi przewozowe odpowiadał wymogom stawianym dla pojazdów przewożących osoby niepełnosprawne, a opiekę w ramach umowy zapewniał przewoźnik. Miasto podpisało także 2 umowy indywidualne z rodzicami trojga dzieci niepełnosprawnych na dowóz do szkół w roku szkolnym 2014/2015.

Nie było przypadków odmowy bezpłatnego dowożenia uprawnionym do tego uczniom.

(dowód: akta kontroli str. 51, 576-846, 1202-1242)

2.1.6. Zasady udzielania dotacji publicznym szkołom prowadzonym przez podmioty inne niż jst oraz niepublicznym szkołom i placówkom oświatowym, które w badanym okresie działały w Mieście, regulowało 6 uchwał Rady Miejskiej³⁵. Ich postanowienia były zgodne z art. 80 ust. 4 oraz art. 90 ustawy o systemie oświaty. Z ustaleń kontroli wynika, że w ww. okresie dotacje były ustalane rzetelnie i wypłacane w należnej wysokości. W poszczególnych latach objętych kontrolą wypłacono: w 2011r. – 1.299,5 tys. zł, w 2012 r. – 1.299,8 tys. zł, w roku 2013 – 1.817,7 tys. zł, a w 3 kw. 2014 r. – 1.575,1 zł.

Wartość dotacji w okresie od roku szkolnego 2011/2012 do roku szkolnego 2014/2015 w przeliczeniu na jednego:

- wychowanka punktów przedszkolnych wyniosła od 268,25 zł do 278,06 zł,
- wychowanka ogólnodostępnych przedszkoli wyniosła od 268,25 zł do 521,35 zł,
- wychowanka przedszkola specjalnego wyniosła od 1.571,6 zł / 3.732,55 zł do 1.760,87 zł / 4.182,06 zł,
- wychowanka oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych wyniosła od 193 zł do 177,92 zł,
- ucznia szkół podstawowych od 392,90 zł do 440,22 zł (kl. II-VI) / 453,42 zł (kl. I),
- ucznia gimnazjów dla młodzieży od 408,62 zł do 457,83 zł,
- ucznia gimnazjów dla dorosłych od 275,03 zł do 457,83 zł.

(dowód: akta kontroli str. 79-82, 576-846, 1202-1242)

2.1.7. W budżecie Miasta zaplanowano wydatki na realizację zadań na rzecz mniejszości romskiej³⁶ w wysokości 61 tys. zł w 2011 r., 56 tys. zł w 2012 r., 78 tys. zł w 2013 r. oraz za 8 miesięcy 2014 r. - 24 tys. zł. Wydatki zrealizowano – odpowiednio do wyszczególnionych lat – na poziomie 21,31%, 26,79%, 21,79% oraz 29,17%. Ww. pomoc o charakterze materialnym (łącznie w kontrolowanym okresie 21 tys. zł) sfinansowano z dwóch dotacji udzielonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i wojewodę zachodniopomorskiego. Pozostałe środki na asystenta romskiego uzyskano z subwencji

³⁵ Uchwały Rady Miasta Świnoujście: Nr LXIV/517/2010 z dnia 21 stycznia 2010 r., Nr XXVI/168/2012 z dnia 23 lutego 2012 r., Nr XXXVIII/316/2013 z dnia 23 maja 2013 r., Nr LV/438/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r., Nr LVII/445/2014 z dnia 21 sierpnia 2014 r., Nr LIX/464/2014 z dnia 23 października 2014 r.

³⁶ Wynagrodzenie brutto asystenta romskiego; podręczniki, przybory szkolne oraz odzież sportowa dla 3 do 9 uczniów romskich w poszczególnych latach objętych badaniem.

Zakres i formy nauczania dzieci romskich były takie same jak w przypadku ogółu uczniów w szkołach gminnych - nie realizowano zadań oświatowych na rzecz mniejszości romskiej określonych w art. 13 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, ponieważ rodzice nie wyrazili zainteresowania nauczaniem języka romskiego i podkreślali konieczność dobrego opanowania języka polskiego przez własne dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 83-84, 576-846, 1202-1242)

2.1.8. Miasto wydatkowało łącznie w latach 2011-2014 na inne zadania oświatowe:

- 301.461,72 zł na dofinansowanie nauki pływania dzieci ze szkół prowadzonych przez gminę w ramach zajęć wychowania fizycznego;
- 55.775,00 zł na nagrody z funduszu stypendialnego „Prymus” dla uzdolnionych uczniów;
- 119.556,00 zł na porady prawne dla przedszkoli, szkół i placówek oświatowych;
- 5.000,00 zł na dotację dla Stowarzyszenia Nauczycieli Polonistów na organizację ogólnopolskiej konferencji nauczycieli polonistów pn. *Letnia szkoła Stowarzyszenia Nauczycieli Polonistów*.

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

Projektami w zakresie wyrównywania szans oświatowych oraz innych zadań były w szczególności:

- Projekt „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I–III szkół podstawowych Gminy – Miasta Świnoujście” prowadzony w roku szkolnym 2011/2012 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, z którego skorzystało 424 dzieci – uczniów klas I – III szkół podstawowych. Całkowity koszt projektu i pozyskane środki to kwota 379.873,25 zł.
- Projekt pn. „Renowacja zabytkowego budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Świnoujściu oraz zagospodarowanie przyległego terenu na ogólnodostępne boisko sportowe i plac zabaw” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013. Całkowity koszt realizacji projektu to kwota 1.316.188,22 zł, w tym dofinansowanie 650.094,65 zł.
- Projekt pn. „Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej nr 6 w Świnoujściu – modernizacja boiska sportowego” w ramach Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007-2013. Całkowity koszt realizacji projektu to kwota 1.229.472,64 zł, w tym dofinansowanie 849.472,47 zł.
- Rządowy program rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w publicznych szkołach podstawowych oraz ogólnokształcących szkołach muzycznych I stopnia w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Cyfrowa szkoła” - na zakup pomocy dydaktycznych dla Szkoły Podstawowej nr 6. Całkowity koszt realizacji projektu to kwota 119.779,87 zł, w tym dofinansowanie 90.460 zł.
- Program profilaktyczny: „ABC żeglarstwa – poznajemy własny region”. W latach 2010/11 i 2011/2012 realizowany był przez Młodzieżowy Dom Kultury w Świnoujściu przy współpracy z Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Świnoujście i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, z którego skorzystało 10 osób z dysfunkcjami, objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i 10 osób należących do sekcji żeglarskiej Młodzieżowego

Domu Kultury w wieku 11-17 lat. Koszt całkowity realizacji projektu w roku szkolnym 2010/2011 – 48.994,01 zł, a w 2011/2012 – 30.397,30 zł.

- Projekt wymiany przygranicznej uczniów z Gimnazjum Publicznego nr 2 w Świnoujściu i Gimnazjum w Ahlbecku. Z projektu korzystali uczniowie 3 oddziałów, po jednym oddziale na każdym poziomie nauczania. Łączny koszt realizacji projektu w kontrolowanym okresie – 67.768,57 zł.

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

2.2 Nadzór nad szkołami funkcjonującymi na terenie Gminy

Opis stanu faktycznego

Stosownie do art. 90 ust. 3e oraz 80 ust. 3e *ustawy o systemie oświaty*, Miasto w każdym roku budżetowym weryfikowało liczbę uczniów wskazaną we wnioskach i informacjach składanych do Urzędu przez podmioty prowadzące szkoły i przedszkola. Na bieżąco liczba uczniów oraz wykorzystanie przekazanych dotacji weryfikowane były na podstawie miesięcznych arkuszy informacyjnych składanych do 10-tego dnia każdego miesiąca. W grudniu każdego roku przeprowadzane były kontrole we wszystkich dotowanych placówkach publicznych i niepublicznych przez pracowników Wydziału Edukacji, sprawdzające zgodność danych przekazanych w arkuszach informacyjnych z księgami wychowanków i uczniów. Osoby prowadzące szkoły niepubliczne w miesięcznych informacjach podawały informację o kwotach przeznaczanych na wydatki związane z bieżącą działalnością szkoły, składając podpis pod stosownym oświadczeniem. W kontrolowanym okresie przekazane środki wykorzystano stosownie do art. 90 ust. 3d i 80 ust. 3d *ustawy o systemie oświaty* tj. na pokrycie wydatków bieżących szkoły lub przedszkola. Nie wystąpiły przypadki zakwestionowania przez Urząd wydatków wykazanych w rozliczeniu dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

Zasady wykonywania nadzoru z Urzędu określono:

- zarządzeniem Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 12 listopada 2010 r. wprowadzającym, *instrukcję w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Urzędzie Miasta Świnoujście i jednostkach organizacyjnych Miasta Świnoujście*³⁷;
- zarządzeniem Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 25 września 2013 r. w sprawie ustalenia *Regulaminu Zarządzania Ryzykiem w Urzędzie Miasta Świnoujście*³⁸.

W oparciu o ww. zarządzenia wydział Urzędu, stosownie do zadań jakie są im przypisane, prowadziły nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków finansowych przyznanych placówkom oświatowym.

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

W badanym okresie Wydział ds. Eksploatacji Nieruchomości Urzędu Miasta przeprowadzał kontrole w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki w podległych Miastu szkołach i przedszkolach. Wcześniej potrzeby w tym zakresie zgłaszane były przez dyrektorów szkół w postaci corocznych protokołów kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, a także przy opracowywaniu projektu budżetu na dany rok budżetowy. Potrzeby te były analizowane, a szkoły były wizytowane (kontrolowane) przez pracowników Wydziału ds. Eksploatacji. Efektem tych analiz i kontroli było

³⁷ Nr 743/2010.

³⁸ Nr 599/2013.

sporządzanie planów remontów na dany rok budżetowy, uwzględniających najpilniejsze potrzeby w tym zakresie.

Kontrola wydatkowania przekazanych szkołom i przedszkolom środków finansowych była prowadzona przez Wydział Edukacji poprzez comiesięczne analizowanie sprawozdań budżetowych Rb28S podległych jednostek i na ich podstawie wydatkowanych przez nie środków finansowych. Prezydent wyjaśnił, że systematyczna analiza zgromadzonych danych pozwala na monitorowanie i zachowanie bezpiecznego wykonywania budżetu. W razie wątpliwości co do zasadności i wielkości wydatkowanych środków finansowych, dyrektorzy i główni księgowi szkół i przedszkoli zapraszani byli celem złożenia wyjaśnień.

Ponadto Prezydent dodał, że określanie potrzeb w zakresie zapewnienia w szkołach i przedszkolach warunków i wyposażenia niezbędnego do realizacji podstawy programowej dokonywane było poprzez zgłaszanie przez dyrektorów potrzeb w projektach planów finansowych jednostki. Ważnym też instrumentem informacji o tych potrzebach były bezpośrednie rozmowy z dyrektorami w trakcie spotkań roboczych lub wizyt w szkołach zastępcy Prezydenta ds. oświaty, naczelnika ww. wydziału, radnych Rady Miasta Świnoujście. Potrzeby te były zaspokajane w miarę posiadania przez Miasto środków finansowych, zwykle w drugiej połowie roku – po zaspokojeniu podstawowych potrzeb związanych z bieżącą działalnością jednostki, tj. wynagrodzeń, opłat za media i inne obligatoryjne wydatki wynikające z realizacji zadań gminy i jej jednostek organizacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

Urząd rzetelnie weryfikował poprawność danych przekazywanych z podległych szkół i placówek do SIO. Podejmowane na bieżąco działania skutkowały poprawą danych wprowadzonych nieprawidłowo. Przed każdą edycją (10.09.; 30.09.; 31.03.) wskazywano, na które elementy SIO zwrócić należy uwagę przy wprowadzaniu danych.

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

W latach objętych kontrolą w każdej z gminnych szkół i placówek oświatowych Miasta wykonywanie obowiązków przez nauczycieli monitorowały zespoły kierownicze placówek wyznaczone przez dyrektorów. Podstawą monitorowania realizacji obowiązków i czasu pracy nauczyciela były m.in., kontrole dzienników lekcyjnych i dzienników zajęć pozalekcyjnych, kontakt z rodzicami, uczestniczenie w posiedzeniach rad pedagogicznych plenarnych i szkoleniowych, praca w zespołach przedmiotowych i innych powołanych dla zapewnienia właściwej realizacji zadań szkoły. Urząd nie wchodził w kompetencje dyrektorów szkół i placówek oraz nie opracował i nie wdrożył systemu rozliczania czasu pracy nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

Udział liczby etatów przeliczeniowych nauczycieli zatrudnionych na podstawie mianowania (art. 10 ust. 1 *Karty Nauczyciela*) w liczbie etatów przeliczeniowych nauczycieli wynosił:

- w roku 2011 - 261 z 418 nauczycieli (62,4%);
- w roku 2012 - 260 z 408 nauczycieli (63,7%);
- w roku 2013 - 271 z 419 nauczycieli (64,7%);
- w roku 2014 - 278 z 414 nauczycieli (67,2%).

(dowód: akta kontroli str. 576-846, 1202-1242)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- dziedziniec wewnętrzny SP Nr 1 oraz dziedziniec wewnętrzny i chodnik przed frontem budynku GP Nr 2 miały nierówną nawierzchnię, która wymagała remontu, co naruszało § 7 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa,
- w pokoju nauczycielskim ZSP Nr 4 nie było apteczki zaopatrzonej w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcji o zasadach udzielania tej pomocy, co naruszało § 20 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa,
- Urząd nie wyegzekwował protokołu z kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Przedszkola Miejskiego Nr 1 w Świnoujściu dotyczących roku 2011, który zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa, dyrektor powinien był przekazać organowi prowadzącemu przedszkole.

(dowód: akta kontroli str. 26-27, 28-45, 1202-1242)

Z wyjaśnień Prezydenta wynika, że apteczka wraz z instrukcją udzielania pierwszej pomocy została zakupiona do pokoju nauczycielskiego ZSP Nr 4 w trakcie trwania kontroli NIK. Zabezpieczono środki finansowe w budżecie Miasta na 2015 r. na remont nawierzchni dziedzińców wewnętrznych i chodnika w SP Nr 1 oraz GP Nr 2. Kopia brakującego protokołu z kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Przedszkola Miejskiego Nr 1 w Świnoujściu w roku 2011 została dostarczona do Wydziału Edukacji w trakcie trwania kontroli NIK.

(dowód: akta kontroli str. 847-871)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Urzędu w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁹ uwzględniając podjęte i zadeklarowane działania oraz prowadzony spór sądowy w przedmiocie wysokości dotacji należnej przedszkolom niepublicznym, wnosi o:

1. Zapewnienie liczebności dzieci w oddziałach przedszkolnych publicznych przedszkoli nieprzekraczającej obowiązującego limitu 25 dzieci w oddziale.
2. Egzekwowanie od dyrektorów szkół prowadzonych przez Miasto przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

³⁹ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 30 stycznia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Leszek Smykowski
Specjalista k.p.

.....
podpis

.....
podpis